

interiors

L'Asil Gomis surt de la foscor

ENRIC TUBERT > Text

PERE PAGÈS > Fotografia

Agullana és un poble d'aire urbà, farcit d'edificis singulars construïts a l'inici del segle XX, en ple auge de la indústria surera. L'Asil Gomis n'és un dels més significatius i presideix l'entrada al poble. Es tracta d'una obra de mecenatge impulsada per Lluís Gomis i la seva esposa, Teresa Pallejà, els quals varen encarregar el projecte per fer un asil a l'arquitecte Josep Azemar i Pont el 1910.

Després de posar-ne la primera pedra el 1919 es va modificar l'emplaçament escollit, i el 1932, una vegada acabada la construcció de la carcassa, se'n va fer donació perpètua a

la Generalitat de Catalunya. L'arquitecte Emili Blanch va dirigir les reformes per posar l'edificació en funcionament, i el resultat va ser una magnífica construcció amb un cos longitudinal en tres crugies a la planta principal i dues a la planta pis, equipat amb calefacció central, aigua calenta i tot el mobiliari necessari. L'any 1935 s'hi va fer una ampliació d'una sala d'esbarjo, i el febrer de 1937, ja iniciada la guerra civil, hi van arribar les primeres asilades.

L'edifici va acollir de manera ininterrompuda un bon nombre d'asilades fins que el gener de 1969 van ser traslladades a un gran centre geriàtric a Girona. A partir d'aquell moment s'inicià un llarg procés, durant el qual s'han anat succeint intents no reeixits per part de tots els ajuntaments de reobrir l'antic Asil Gomis. Les propostes han anat des de fer-ne

una residència per a esportistes, passant per combinar-ne l'ús com a residència de gent gran amb el de centre de colònies per a jovent, fins a convertir-lo en seu d'un museu.

El llarg període d'abandonament es va trencar l'estiu de l'any 2002, en què un grup de quatre artistes van fer una ocupació artística de tota la planta principal inundant-la amb les seves instal·lacions. El projecte, anomenat «(Re)visions», s'ha repetit el 2010 i ha comportat un munt d'accions paral·leles que han permès que milers de persones descobrissin l'enorme potencial d'aquest espai.

Finalment, 40 anys després del seu tancament, i amb un projecte de Joan Falgueras i Lluís Gratacós s'ha dut a terme una rehabilitació de tota la planta principal per adequar-la com a centre de dia, amb capacitat per a 24 places, i tot indica

que a principi del 2011 l'edifici serà el primer centre d'atenció integral a la gent gran en l'ambient rural.

En la memòria dels agullanencs, l'Asil Gomis sempre ocuparà un espai especial: per a uns s'associarà a la imatge tendra de les asilades; per a uns altres suposarà recuperar la mítica imatge de la Lídia de Cadaqués, que hi passà els darrers anys de la seva vida; o apareixerà com un espai per a incursions juvenils, passeigs prohibits per l'interior de l'edifici, al qual s'accedia en colla i que resultava una aventura plena de misteri; o com l'etern tema recurrent en els successius programes electorals; o com un espai ple de possibilitats per dur-hi a terme projectes creatius i innovadors, un marc incomparable on s'han fet lectures poètiques, concerts, presentacions... Un autèntic monument al decalatge entre la realitat i el somni.